

השולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כחו

עורך משנה:
רוב איתן

כתב ראשי:
אלי תבור

צלם המערכת:
יעקב אנוור

עורך כיתוב:
אבשלום סורו

צירף המערכת:
דסי

חברי המערכת:

אורי אלוני, שלמה אלינב, שיינע נלור, לילי נלילי, רייד הורוביץ, רותי ורה, יוסף אברחם, יוחי רייב, אביבה ססן, אבנר פרי, שמעון צבר, עמוס קינו, מלכה רחביה.

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טל. 22-67-85.
ת. ד. 136. טען לטברקיס: "עולמפרט".
דפוס משח שהם בע"מ, ת"א, טל. 31139.
החפצה: דוד סופל ובניו, תל-אביב.
הסערכת איננה אחראית לתוכן הסודעות.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.16 ירי

הגליונות ושקעתי בקריאה. תמהוני גבר מרגע לרגע. עטייה לא הגויס: המאמר הארוך פורסם במלואו, בשלושה המשכים, מבלי להשמיט מילה, ומבלי להוסיף שום הערה או הסתייגות. נוספה רק הערה קצרה, בראש השליש הראשון, לאמור: "אנו מדפיסים להלן, ללא פרושים, את החלק הראשון של מאמר שנכתב בידי יהודי ישראלי, שפורסם לראשונה בסאן מודרן, כתבי-העת הערוך בידי ז'אן-פול סארטר. בגליונות הבאים נפרסם את המשך המאמר."

רק אם תזכור את תוכן המאמר, שי-הועתק עליידי העולם הזה (1129), במאי 1959 תחת הכותרת "דגל חדש", תבין לסיבת השתוממותי והערבתי. כי מאמר זה העלה על נס את העובדה, שהאומה הערבית החדשה בארץ-ישראל היתה הראשונה שהרימה במרחב את נס המרד נגד האימפריאליזם, וכי שני לוחמי לח"י, שהוציאו להורג את הלורד מוין על אדמת מצריים, תרמו תרומה מכרעת להתעוררות תנועת השחרור הערבית. הבעתי את השאיפה, כי מדינת ישראל הריבונית, שתוסיף לעודד עליה המונית יהודית, תשתתף בהקמת קונפדרציה שמית גדולה, יחד עם מדינות ערב, תורכיה, איראן, כורדיסטאן (1) וכדו'. הסברתי בפרוטרוט את רעיונות האיתוח ה"מרחבי", פתרון בעיית הפליטים, ביטול ה"מימשל הצבאי, מיסטר הסוציאליזם החופשי", הפרדת הדת מן המדינה, הקמת גוש ניטראליסטי עולמי, ועוד ועוד. הזכרתי את "הנצחונות המהוימים של צה"ל במיבצע סיני", ואת ההישגים המפוארים של ההתיישבות העברית בארץ.

בסוף המאמר אמרתי, בין היתר: "הבר מרכז הפעולה השמית נפגש בחוץ-לארץ עם מנהיגים ערביים חשובים, ונתקבל ב-

שער הבטאון העיראקי

יחס אוהד עליידי אישים עיראקיים, מצ-ריים ואלג'יריים. הובטח לו כי המינישר העברי יתקבל על-ידי הלאומיות הערבית כבסיס לשיתוף-פעולה בתחום... עצם לידת הפעולה השמית הוא סימפטום למהפכה העמוקה התוססת במעמקי לב של ישראלי... מהפכה שתוצאותיה עשויות להכריע את גורל המרחב, ולהשפיע על העולם כולו."

כאשר דברים כאלה מופיעים בשבועון ישראלי, הרי אין זו אלא מישאלה יפה, אשר קוראים רבים יגיבו עליה בנוסח: "טוב, אבל איפה הערבים המסכימים לזה?" כאשר הדברים מופיעים בכתבי-העת ה"צרפתי החשוב ביותר, הרי זה רק מעיד, כי אנשי-הרוח בעולם מתייחסים אליהם ברצינות ובאהדה. אולם כאשר הם מופיעים בבטאון רשמי של ממשלה ערבית, ללא כל הסתייגות, הרי זה אקט מדיני המעורר למחשבה.

אורי אבנרי

קשה מאד להפתיע את עובדי מערכת העולם הזה, אך באחד מימי השבוע אירע הדבר. הם לא האמינו למראה עיניהם. ברגע הראשון סברו, כי מישהו חמד לו לצון — או שזו פרובוקציה של מנגנון החושך.

על השולחן היתה מונחת מעטפה חומה גדולה, שנשאה את שם שולחן: "שגרירות הרפובליקה של עיראק, לונדון". שם המוען: "מר אורי אבנרי, מערכת העולם הזה, רחוב גליקסון 8, תל-אביב."

האחראי על הדואר במערכת, רגיל לקבל מעטפות מקומות שונים ומוזרים, כי אין סינה בעולם שאין בה מנוי של העולם הזה. אך מכתבים ממשלה ערבית אין הוא רגיל לקבל.

בידיים רועדות מסקרנות, פתח את ה"מעטפה. בתוכה מצא שלוש חוברות מהירדות — גליונות כתבי-העת הרשמי של הממשלה העיראקית בשפה האנגלית, לחד"ש שים דצמבר 1960. יגואר ופברואר 1961. אל החוברות צורף מכתב-הנימוסין הבא:

*With the Compliments
of the
Embassy of the Republic of Iraq
Office of the Press Attache*

כלומר: "בברכת השגרירות של הרפובליקה העיראקית, משרד הנספח לעתונות, רחוב קחינס גייס 21, לונדון." הוא מיהר להביא לי את המעטפה. היא לא היהימה אותי לגפרי. היה זה מילוי הבטחה שהפתיעני לטובה.

★ ★ ★

ההבטחה ניתנה לי בעת גישתי עם שני אנשי-הרוח הערביים, הנודעים, ה"פרופסורים חוראני ועטייה, ביוזמת עורך-החוץ של הטיימס הלונדוני, עליה דיווחתי לפני שבועיים (העולם הזה 1270).

באתי אחרון. כשנכנסתי לחדר-הספרייה של המועדון האריסטוקרטי, כבר נאספו כל המומונים. עמדנו כמה דקות בצוואת, להצנו ידיים, והחלפנו דברי נימוסין. חוך כדי כך נוכחתי לדעת, כי שני הערבים מכירים היטב את העולם הזה, את דעותינו ואותי אישית. לא התאפקתי, וה"בעתי את השתוממותי על כך. לגבי חוראני, היה הפתרון פשוט. הוא הזכיר לי כי לפני שבוע שנים העניק ראיון מיוחד וממושך לשליח העולם הזה, עמוס קינו, לפי בקשתו האישית של הפרופסור ארגולד טוינבי (עמו דיבר קינו קודם לכן, ולו מסר על דעותינו). מסתבר כי חוראני קרא את תרגום הראיון שהופיע במהדורה האנגלית של העולם הזה, והתרשם לטובה מנאמנות הדברים.

"ההיכרות שלנו היא הפוכה", התערב כאן עטייה, בחיך. "אתה לא פירסמת את דברי, אלא אני את דבריך."

"הכיצד?" תמהתי.

"אני עורך את כתבי-העת האנגלי הרשמי של הממשלה העיראקית", ענה עטייה. "לפי ני זמרימה ראיתי מאמר שכתבת בירחוננו של ז'אן-פול סארטר, תחת הכותרת ציונות או שמיות? הרשיתי לעצמי להעתיק אותו במלואו, בלי כל הערות מצדנו. אני מקרה שאינך מתנגד לכך."

"כלל וכלל לא", עניתי. "אחת המשימות החשובות ביותר שלנו היא להביא את רעיונותנו לידיעת הציבור הערבי, ואנו מודים לכל אחד העורך לנו בכך."

אך האמת היא, שלא האמנתי לגמרי שאמנם פורסם כל המאמר במלואו, ללא השמטות וללא הערות. זכרתי את ההתיקפות הפרועות של רדיוקאהיר על שר-החוץ העיראקי, האשם ג'חאד, אחרי ש"הלה שוחח עמי בפומבי והרשה לי לפרסם את הדברים. אמרתי בלבי: פשוט לא יתכן כי בטאון עיראקי ממשלתי יפרסם כיום מאמר כזה. שהרי תוכן המאמר היה זכור לי היטב. "אודה לך מאד-מאד אם תוכל לשלוח לי את הגליונות", הוספת.

עטייה הבטיח. העניין נשמט לחלוטין מזכרוני עד השבוע, ברגע שקיבלתי את המעטפה.

★ ★ ★

גם אז לא נעלמו ספקותי. נטלתי את

מכתבים

"האנשים ההגונים" הוראתי למקרא מאמרו של אורי אבנרי "יחיה רצח" (העולם הזה 1208). לאו דווקא מעשייהם של הפאשיסטים הצרפתיים, הם ההחרידוני כל כך. בשנת 1962 כבר למדנו, כמעט, להתרגל לרברים מעין אלה. מה שמדאיג אותי במיוחד הם עמדתו וגישתו של הגוף, שכונה עליידי המהבר ובצדק, הוראתי למקרא מאמרו של אורי אבנרי "יחיה רצח" (העולם הזה 1208). לאו דווקא מעשייהם של הפאשיסטים הצרפתיים, הם ההחרידוני כל כך. בשנת 1962 כבר למדנו, כמעט, להתרגל לרברים מעין אלה. מה שמדאיג אותי במיוחד הם עמדתו וגישתו של הגוף, שכונה עליידי המהבר ובצדק,

אנו קונים:

● מצלמות חדישות, אביוריי-הם, כל צרכי צלום ומשלמים מחירים טובים. ● העתקת מסמכים במקום! ● ימי חורף יפים ביותר לצלום! כל המצ-לם מעשיר את חייו.

פוטו-ברנו
חיפה, רחוב החלוק 31

● בהודמנות ללא תקדים תז-כה אם תקדים — למכירת סוף העונה אצל ויקטור, תל-אביב, רחוב בן-יהודה 6 (ליד מוג'רבי), החנות האלגנטית לבגדי גברים, בה תדרוש מיטב המוצ'רים. הגבר האלגנטי של היום לובש בגדי אופנה כל יום — הנמצאים בחנות ויקטור. סוודרים חמים, מכנסי צמר נאים ומכנסי קמגרון נוחים. חולצות צמר, זיק-טים יפים ומעילי גשם. אופנה חדישה במחירים מיוחדים.